

GUDS FOLK PÅ VANDRING

Carl Fr. Wisløff - "I lydighet mot Sannheten"

La oss be. Kjære Far i himmelen! Vil du sende oss din Ånd i denne stund, og hjelpe oss til å høre ditt ord, høre det slik at du kan få gitt oss en velsignelse. I Jesu navn. Amen.

Vi skal i tre bibeltimer ta for oss noen av tankene i [Peters første brev](#). Her nærmer vi oss et nytestamentlig skrift som har bud til oss også i dag. Det tror vi jo at hele Bibelen har, men Peters første brev har en tone av håp og fortrøstning som er god å høre i en vanskelig tid. Her er nok grunnen til at mange kristne mennesker gjerne finner frem Peters første brev for å lese det, om igjen og om igjen. Vi trenger denne tonen av freidig håp og tillit til Gud.

Den som har skrevet dette brevet, er altså apostelen Peter, Han oppgir Silvanus som medforfatter. Silvanus er Paulus' venn og medarbeider. I [2. Korintierbrevs første kapitel og 19. vers](#) er han nevnt sammen med Paulus' fortrolige venn, Timoteus. Her i vårt brev kaller Peter ham den trofaste bror, [5. 12.](#)

La oss nå se på det første verset i første kapitel. Det begynner med ordene: *«Peter, Jesu Kristi apostel.»* Det er grunn til å stanse allerede ved dette uttrykket. Når Peter kaller seg Jesu Kristi apostel, så er det tydelig for å gi til kjenne med hvilken autoritet han nå tar til orde. Her skriver ikke hvem som helst, men en som av Jesus Kristus selv er kalt til å føre ordet på hans vegne. Vi husker at Peter, på vegne av de andre apostlene, avla den gode bekjennelse til Jesus: *«Du er Messias, den levende Guds sønn.»* Det står i det [16. kapitlet hos Matteus](#). Og Jesus svarer da: *«Kjød og blod har ikke åpenbart deg dette, men min Far, som er i himmelen, og jeg sier deg at du er Peter, og på denne klippe vil jeg bygge min menighet.»*

Et annet sted sier Jesus til alle sine apostler: *«Den som tar imot eder, tar imot meg.»* [Matt. 10,40](#). Den siste kvelden han var sammen med dem, sa Jesus til disiplene, de som skulle være hans apostler og sendebud: *«Talsmannen, den Hellige Ånd, skal lære eder alle ting og minne eder om alle ting som jeg har sagt eder.»* Det finner vi i [Johannesevangeliets 14. kapitel og 26. vers](#). Altså, apostlene har Jesu egen myndighet. Vi tar imot apostlenes ord som vi tar imot Jesu eget vitnesbyrd. I Apostlenes gjerninger kan vi se hvilken autoritet disse menn hadde i menighetene fordi de var Jesu apostler. Sånn var det også med Paulus, som var kalt direkte av Jesus til å være hans apostel. Han har jo fortalt inngående om det i de to første kapitler i [Galaterbrevet](#). Den kristne menighet tar derfor imot det apostlene sier som om det var Jesu egne ord.

Så meget da om brevets forfatter. Men hvem er det skrevet til? Vi leser i det første verset igjen, første kapitlet: *«Til de utlendinger som er spredt omkring i Pontus, Galatia, Kapadokia, Asia og Bitynia.»* De stedene som er nevnt her, ligger i Lilleasia, og Peter kaller dem han skriver til, for utlendinger. Ved første øyekast kunne en da tenke at Peter her tenker på jøder som bodde i disse egner, for på gresk i grunnteksten står det utlendinger i diaspora: i utlendighet. Og det ordet ble brukt nettopp om jødene. På denne tid hadde jødene allerede lenge bodd spredt omkring i mange land, men hvor fjernt de enn bodde fra fedrenes land, så var hjertet deres i Jerusalem. Er det da kanskje jøder på disse mange steder som Peter tenker på, og som han skriver til? Kristne jøder må det da være, i så fall. Det har mange ment, og det er i seg selv ikke noen umulig oppfatning.

Likevel er det vel helst grunn til å tro at han har noen andre for øyer. Peter skriver til kristne mennesker, både jøder og grekere. Det gamle Israel var Guds folk, og det er det i en forstand fremdeles. Gud har ikke glemt sin gamle pakts folk. Han har ennå løfter for dem. Det kan vi jo lese om, ikke minst i [Romerbrevets kapitel 9 til 11](#). Det er bare det at i den nye pakts tid som vi nå lever i, tiden mellom Jesu komme til vår jord og til Jesus kommer igjen, i den tiden har Gud et folk på jorden som består av både jøder og hedninger. Det står i [15. kapitel, 14. vers i Apostlenes gjerninger](#). Der sier Jakob: *«Gud besøkte hedningene for å ta seg ut et folk for sitt navn.»* Som kristne vet vi at Abrahams og Isaks og Jakobs Gud er vår Far, vår Gud, han som er Jesu Kristi Far. De utlendingene som Peter skriver til her, det er altså kristne mennesker, det er Guds folk av alle ætter og alle folk.

Men da har vi her funnet et sentralt, nytestamentlig utsagn. En tanke som er god og nyttig å stanse ved, nemlig dette at de kristne er Guds folk, og dette folk er i utlendighet. Det er på vandring i fremmed land.

Akkurat som jødene var spredt rundt i landene, men likevel hadde hjertet sitt i Jerusalem, så er det på lignende måte med de kristne, Guds folk i dag. De bor i alle verdens land og har sitt fedreland her på jorden som de er glad i og som de skal tjene. Men hjertet er på en underlig måte på annet sted.

Paulus skriver et sted om det Jerusalem som er der oppe, [4. kapitel i Galaterbrevet](#). «*Det Jerusalem som er der oppe,*» sier han, «*det er vår mor.*» Det fins et himmelsk Jerusalem som er alle Guds barns rette hjemland.

Og for å forstå det bedre, kan vi ta til hjelp noe som Paulus sier i [Filipenserbrevets 3. kapitel og vers 20](#), hvor det kjente ordet står: «*Vårt borgersamfunn er i himlene.*» Det ordet som er gjengitt med borgersamfunn eller rike, er ikke så lett å oversette, men tanken tør være denne: Filippi, byen hvor den menighet lå som Paulus skrev til, var en romersk koloni, det vil si et sted hvor det var en romersk garnison og romerske borgere. Disse følte seg som borgere av rikshovedstaden Rom. I bunn og grunn hørte de ikke hjemme i Filippi, men i Rom. Deres herre var keiseren i Rom; her i Filippi var de fremmede som i virkeligheten hørte hjemme et annet, mye bedre sted. Og de hadde rettigheter som ikke alle hadde.

Og når da Paulus sier at vårt rike er i himlene, så mener han at vi har et rike; det er ikke her i verden, men det er i himmelen. Akkurat som dere ser disse romerne gå der, stolte over at de hører hjemme i keiserens Rom og ikke her, slik, sier Paulus til menigheten i Filippi, slik kan dere gå omkring i ydmyk takknemlighet over at dere hører hjemme i himmelen. Der bor vår Herre Jesus Kristus, derfra skal han også komme igjen.

Det er denne tanken Peter er inne på når han kaller de kristne utlendinger. Det er en klar og sterk tone i Det nye testamente, at Guds menighet er et folk på vandring i verden. Tenk bare på Hebreerbrevet. Les en gang Hebreerbrevet med denne tanken for øyet. Som Israels barn ble ført ut av trelldommen i Egypt, gjennom ørkenen og hjem til Kana'ans land, sånn er også Guds barn et folk på vandring. Det står en sabbatshvile tilbake for Guds folk, loves det her.

Nåvel, hvem er da dette folk, om vi skulle se nærmere på det, og hvem hører til der? Og hvordan blir man et medlem av dette Guds folk?

Det skriver nå Peter videre om. Han sier i vers 2: «*Utvalgt etter Gud Faders forutvitnen, i Åndens helliggjørelse, til lydighet og oversprengning med Jesu blod.*»

Det er samme tonen som vi synger i en salmestrofe: «*Han som meg utvalgte og blant sine talte føre enn jeg ble født. Han som vet så god beskjed, ud livet og i døden, hva jeg har fornøden.*» Det er altså Gud selv, og ikke jeg, som gjør meg til et medlem av dette folket hans.

Og end a tydeligere sier Peter det i verset som kommer etterpå, vers 3: «*Lovet være Gud og vår Herre Jesu Kristi Far, han som etter sin store miskunn har gjenfødr oss til et levende håp ved Jesu Kristi oppstandelse fra de døde, til en uforgjengelig og usmittet og uvisnelig arv som er gjemt i himlene for eder.*» Gjenfødt, står det, til et levende håp. Det håp som Guds barn eier, blir man gjenfødt til. I [3. kapitel i Johannes-evangeliet](#) leser vi om den jødiske rådsherren som kom til Jesus om natten for å få klarhet i sin sak. Jesus sa kort og greitt til ham at det var nødvendig å bli født på ny. «*Du må fødes på ny,*» sa han, «*for det som er født av kjøder, er kjød, og det som er født av Ånden, er Ånd.* » «*Undre deg ikke,*» sa Jesus, «*over det som sies til deg, at du må bli født på nytt.*»

Peter sier altså her at Guds barn, Guds eget folk, ser frem mot noe stort og rikt som de skal få. Men det er de ikke født til. Det er de gjenfødr til. Johannes sier det slik, [Johannes 1, 12](#): «*Alle dem som tok imot ham (Jesus), dem gav han rett til å bli Guds barn, dem som tror på hans navn. Og de er født, ikke av blod, ikke av kjøds vilje, heller ikke av manns vilje, men av Gud.*»

Se også det 23. verset her i 1. kapitel hos Peter: «*Dere som er gjenfødt, ikke av forgjengelig, men uforgjengelig sæd, ved Guds ord, som lever og blir.*» Så kan vi nok si: «*Lovet være Gud, som har*

gjenfødt oss til et levende håp.» I vår norske kirke blir dette skriftstedet brukt ved dåpen. Paulus kaller dåpen gjenfødselsens bad. [Tit. 3, 5](#). Men den som faller ut av dåpens nåde, som det skjer med så mange, kan ved Guds hellige ord bli vakt opp til en levende tro, og slik bli født på ny. Se også [Jakobs brev 1, 18](#).

Guds folk, utlendingene i verden, er altså blitt til som Guds folk ved en ny fødsel. Kanskje burde vi minne hverandre om det med et visst ettertrykk. Det er viktig å være klar over det. Den som vil se Guds rike, han må bli født på ny. Gud må få stelle med ham, han må få sin sak gjort opp med Gud, slik at han får arverett hos Gud i himmelen for Jesu Kristi skyld. Og la oss da samtidig, og ikke minst, lytte til den tonen av glede som klinger her hos Peter. Han stiller seg sammen med alle Guds barn og sier: *«Lovet være Gud, som har gjenfødt oss til så stor en arv.»*

Kan vi da være sikre på at vi skal få den? Vi er her på jorden, vi er skrøpelige mennesker, og det er langt frem til himmelens land. Kan vi være sikre på at vi skal nå frem? Ja, siger Peter. I vers 5 leser vi det: *«I holdes oppe ved Guds makt til den frelse som er ferdig til å bli åpenbaret i den siste tid.»* Det er altså Gud som holder oss oppe, så mange som tror, vi er i sterke hender.

Her nevner Peter også en annen sak. En blir medlem av Guds folk ved en ny fødsel, sa vi. Men når slikt kan skje, når det i det hele er mulig for oss å bli Guds barn og leve som Guds barn, er det fordi der er en grunn som vi kan bygge på. Og denne grunn er forsoningen i Kristus Jesus. La oss igjen her se på vers 2: *«Utvalgt etter Gud Faders forutviten i Åndens helliggjørelse, til lydighet og oversprengning med Jesu blod.»* Vanskelige uttrykk, kanskje, men når vi kommer ned til bunn og grunn i det alt sammen, så er det dette som er sagt: Det at jeg er en kristen, det at jeg får lov å tro så stor en ting i dag, det hviler i Guds evige frelsesvilje, og det har sin grunn i den store frelsesgjerning at Jesus gav liv og blod for oss på korset. Vi kan lese vers 18 i samme kapitlet: *«For I vet at I ikke med forgjengelige ting, sølv eller gull, ble løskjøpt fra eders dårlige ferd, som var arvet fra fedrene, men med Jesu dyre blod som blodet avet ulastelig og lyteløst lam.»*

Se også på kapitel [2, vers 24](#): *«Han bar våre synder på sitt legeme opp på treet (det vil si på korset på Golgata), for at vi skal avdø fra våre synder og leve for renferdigheten.»* Våre synder. alt det vi har gjort Gud imot i smått og stort, det skulle ha skilt oss fra Gud for evig, om hans rettfærdige dom var blitt fullbyrdet. Det hadde ikke da skjedd oss annet enn det som rett og riktig var. Men så kom han som elsket oss med en evig kjærlighet, han som kom for å gjennomføre Fars frelsesvilje, vår Herre Jesus Kristus, Guds egen sønn. Og så bar han våre synder på sitt legeme opp på treet, leste vi her. Paulus sier: [Gal.3, vers 13](#): *«Han ble en forbannelse for oss.»* Vreden som skulle rammet oss, den rammet ham.

Så kan Peter da bruke det merkelige uttrykket *«oversprengning med Jesu blod»*. Det betyr renselse i kraft av Jesu Kristi forsoning. Jeg er som kristen Guds barn for Jesu Kristi skyld. Grunnlaget for kristenstanden er ikke min beslutning om å ville bli en kristen, enda så nødvendig den er, og det er heller ikke min mer eller mindre vellykkede gjennomføring av en slik beslutning. Hvem kan forresten gjennomføre den som en skulle? Nei, det eneste grunnlaget for kristenstanden er Jesu forsoning, Elsket av Gud for Jesu Kristi skyld som døde for oss og stod opp fra de døde for oss, slik er det en kristen er stillet.

Vi kan se at det ligger Peter veldig varmt på hjertet å få forklart sine lesere hvor trygg og sikker den grunn er, som de bygger på. De er kalt etter Guds forutviten, de holdes oppe ved Guds makt, og grunnlaget for at Gud regner oss for sine, er lagt ved Sønnens, Jesu Kristi død og oppstandelse. Her står vi overfor et mysterium. Og Peter sier i vers 10: *«Om denne frelse var det profetene gransket og ransaket, de som talte og skrev om den nåde vi skulle få.»* Og enda mer, se på vers 12: Englene vil gjerne se inn i denne hemmelighet som evangeliet taler om. Englene er jo Guds tjenere og sendebud, så nær står de Gud, men hvor uendelig rikt og stort evangeliet om Jesu nåde og frelse er, det fatter de i grunnen ikke. Det fatter bare syndige menneskebarn som har fått oppleve den nåde å bli frelst ved troen på Jesus.

La oss nå vende tilbake til hovedtanken som vi følger her. Peter skriver til utlendinger i verden, det vil si til kristne som har sitt hjemland i himmelen hos Gud. Det høres veldig virkelighetsfjernt, kunne

noen tenke, langt fra hverdagen med dens oppgaver og plikter, gleder og sorger. Javel, men sånn er det på ingen måte ment. Tvertimot, det at en hører hjemme hos Gud i himmelen, det skal gjøre de kristne våkne for det som Gud venter av dem her, sier Peter. La oss lese litt om det her i ordet. Se vers 14 i samme kapitel: *«Som lydige barn skal I ikke skikke eder etter de forrige lyster i eders vankundighet, men vær, etter den Hellige som kalte eder, også I hellige i all eders ferd!»* Og her taler Peter helt praktisk og likefrem om kjærligheten og tjensrvilligheten som skal vises mot andre. Se vers 22: *«Rens eders sjeler i lydighet mot sannheten til uskrømtet brorkjærlighet, og elsk hverandre inderlig av hjerter,»*

Synes noen at dette er nokså alminnelig tenkt, så skal vi bare lese i det 2., 3. og 4. kapitlet i Peters brev, og vi skal lære noe annet. For der står det om forholdet i hjemmene våre, hvordan ektefolk skal ha det, og hvordan forholdet mellom barn og foreldre skal være, og mye annet. Det skal vi ta frem i en senere bibeltime.

De kristne er altså Guds folk som bor i fremmed land. Det har vi sett. Nå skal vi videre se hva det fører med seg. Peter sier: *«Når dere påkaller som Far han som dømmer uten å gjøre forskjell på folk, da ferdes i frykt i eders utlendighets tid.»* Det står i vers 17. Ferdes i frykt, hva kan meningen være med det? Skal vi gå og være redde bestandig? Vel, meningen er at Gud har kostet så mye på oss; det var så kostbar en sak for Gud å frelse oss, han måtte gi sin sønn, Så stor var risikoen, så dyr var prisen. Og nå må de kristne være varsomme, de må ikke miste hva de har fått. Vi kan lese i [2. kapitel, vers 11](#): *«Jeg formaner eder som fremmede og utlendinger, at I avholder eder fra de kjødelige lyster som strider mot sjelen, så I lar eders ferd blant hedningene være god.»* Om disse tingene har våre kristne fedre mye å si til formaning for seg selv og for andre, dette om å være varsom. Det er mange farer i verden som vil være til skade for kristentroen. Vi er i fremmed land, og er ikke fremme ennå. Derfor skal vi gå varsomt og gi akt på vår gang, sier Ordet.

Mange av oss har lest John Bunyans uforglemmelige bok, «Pilgrims vandring», den symbolske fortellingen om Kristen som brøt opp fra byen han bodde i, Fordervelsens stad, for å gå til det himmelske Sion. Han hadde fått en pergamentrull av en som het Evangelist, og der stod det: «Fly for den kommende vrede.» Så begynte han å gå den veien. Naboen ropte etter ham at han skulle komme tilbake igjen, men Kristen stakk fingrene i Ørene, løp videre og ropte: Liv, liv, evig liv! Det er å ferdes i frykt den tid en bor i fremmed land.

Sant nok, menneskelivet byr oss mye som er sant og godt, og Paulus sier f. eks. i [Filipenserbrevets 4. kapitel og 8. vers](#) at vi skal gi akt på alt som er rent, alt som det tales vel om, en hver dyd og alt som priselig er. Det skal også sies, og i sin sammenheng, men her tenker vi på alt som trekker nedover, alt det som Guds ord ikke kjennes ved. Det som vi tenker på når vi synger i salmen «Vær varsom, o sjel, og gi akt på din gang».

Det er et livsprogram som er tegnet for oss her i Peters første brev. Å være et pilgrimsfolk og vise seg verdig til å være på vei hjemover og oppover, det er et veldig livsprogram. En spør uvilkarlig hvordan slikt vel skal gå, kan vi make det? Ja, noe av svaret på det spørsmålet har vi alt sett. Vi hørte at det må en ny fødsel til, et nytt hjerte, og at det skjer ved et under av Gud. Mindre kan ikke gjøre det.

Og når da kristenlivet skal gjennomføres hver dag, så har Peter et godt ord å si også om den saken. Det skal vi slutte med i dag. vers 22 i 1. kapitel: *«Rens eders sjeler i lydighet mot sannheten til uskrømtet broderkjærlighet.»* Hjertene renses i lydighet mot sannheten, det er nok hemmeligheten. Sannheten er jo Guds ord. Den som helt enkelt vil være lydig mot dette ord, han skal, sier Jesus et sted, kjenne at ordet er sant. [Joh. 7, 17](#). Og den som vil tro evangeliets ord, som er sannhetens ord (Paulus kaller det så i [Efes. 1, 13](#)), han skal sikkert vinne seier. Gud skal ta hånd om den som tror på hans ord og lever i troslydighet mot det. Amen.

(Af Carl Fr. Wisløff - Den første af 3 bibeltimer holdt i 1962 over 1. Peters brev fra bogen: "I lydighet mot Sannheten" - Lunde forlag 1963 - Shafan 14-09-12)